

Міністерство освіти і науки України
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Економічний факультет
Кафедра фінансів і банківської справи

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

«14» квітня 2025 р. № 16
м. Вінниця

Засідання кафедри фінансів і банківської справи

Голова – Юрчишена Людмила Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи.

Секретар – Щербата Анна Володимирівна, лаборант кафедри фінансів і банківської справи.

Присутні – Юрчишена Л. В., к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів і банківської справи; Волкова Н. І., к. е. н., доцент; Волкова В. В., к. е. н., доцент; Козлов В. П., к. е. н., доцент; Поліщук Н. В., д. е. н., професор; Щербата А.В., лаборант.

Порядок денний:

1. Про результати моніторингу ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», ОС «Бакалавр». Доповідач – гарант, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів і банківської справи *Н. І. Волкова*.

1. СЛУХАЛИ:

1.1. *Волкова Н. І., гаранта освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», ОС «Бакалавр», к. е. н., доцента кафедри фінансів і банківської справи*, яка доповіла про результати моніторингу ОП «Фінанси, банківська справа та страхування», ОС «Бакалавр», зазначивши, що освітня програма має чітко сформульовані цілі: підготовка конкурентоспроможного фахівця, який здатен розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми, використовуючи інноваційні технології, сучасні базові інструменти управління та адміністрування в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, сфокусована на підготовку висококваліфікованих фахівців-фінансистів, що володіють професійними, практико-орієнтованими навичками, здатними застосовувати сучасні інноваційні інструменти у банківській, фінансовій сферах, страхуванні та фондовому ринку.

Актуальність проектування конкурентоспроможних освітніх програм з фінансів, банківської справи та страхування, важливість врахування сучасних вимог ринку праці до зазначених фахівців, науково-методичних аспектів формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», огляд переваг і недоліків провідних ЗВО України та зарубіжжя щодо підготовки фінансистів, банкірів, страховиків доведено здійсненням моніторингу ринку освітніх послуг ОП партнерів та інших університетів, а саме Навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, національного університету «Львівська політехніка», Західноукраїнського національного університету, Київського національного торговельно-економічного університету, Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету, Вінницького національного аграрного університету, університету Томаша Бати (м. Злін, Чехія), Варшавського державного університету (Польща), Познанського економічного університету (Польща), Економічної академії імені Д. А. Ценова (Болгарія). Унікальність ОП полягає в орієнтації на підготовку фахівців, які б могли працювати в сфері фінансів, банківської справи та страхування; на багатовекторну підготовку фахівців, яка поєднує фундаментальні професійні знання із практичною підготовкою; сприяє формуванню аналітичного мислення фахівця та його соціальних компетентностей, набуттю додаткових конкурентних переваг у виконанні професійної діяльності, наданні консалтингових послуг у фінансовій сфері; практико-орієнтованість, інноваційність, відповідність сучасним трендам розвитку фінансового сектору; поглиблення англійської підготовки в рамках окремих освітніх компонентів професійного спрямування, неформальної освіти (проходження англійських курсів) та через участь у програмах академічної мобільності.

ОП розроблено відповідно до вимог Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який був затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України 24.05.2019 р. № 729. Зміст ОП відповідає Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0, Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса, затвердженій наказом ректора №202/05 від 05.09.2022р.

Результати анкетування стейкхолдерів, яке проводилось протягом квітня 2025 року, дозволяють стверджувати про актуальність загальних (soft skills), спеціальних (фахових) компетентностей бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», про високу якість отриманих результатів навчання. Зазначила, що під час моніторингу було проведено анкетування широкого кола стейкхолдерів. В опитування взяли участь роботодавці, зокрема, Д.А. Саїнський, к. е. н., начальник відділу Територіального управління Рахункової палати по Вінницькій, Хмельницькій та Чернівецькій областях у м. Вінниця; О.А. Домерат, в. о. начальника Головного управління ДПС у Вінницькій області, Г. В. Черних, керівник сектору Департаменту ризиків корпоративних клієнтів АТ «ПУМБ»; Н.В. Андрущак, директор відділення, АТ «Сенс банк», І. Іванова, керуючий відділенням «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» м. Калинівка, В. Гопцій, заступник директора Департаменту фінансів Донецької облдержадміністрації; М.О. Житар, д.е.н, проф. кафедри фінансів Київського столичного університету імені Бориса Гринченка, М.О. Слатвінська, д.е.н., проф., зав. кафедри фінансів ОНЕУ, Л.А. Свистун, завідувач кафедри фінансів, банківського бізнесу та оподаткування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», М.О. Кужелєв, професор кафедри фінансів, НаУКМА, А. Крупка, завідувач кафедри економіки та фінансів ТНТУ, В. Ю. Дорош, к.е.н., завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування Луцького національного технічного університету, здобувачі та випускники ОП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Всі стейкхолдери-роботодавці підкреслили важливість набуття здобувачами м'яких навичок (загальних компетентностей), а саме здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, бути критичним і самокритичними, вміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; високо оцінили ступінь актуальності спеціальних (фахових) компетентностей, а саме: здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища, здатність до діагностики стану фінансових систем, здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач, здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення, здатність здійснювати фінансове прогнозування і планування, складати фінансові бюджети у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку тощо; високо і дуже високо оцінена актуальність результатів навчання, а саме: визначати та планувати можливості особистого професійного

розвитку, виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для прийняття фінансових рішень на рівні домогосподарств, підприємств, фінансово-кредитних установ, органів державної і місцевої влади, демонструвати навички фінансового прогнозування і планування у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в умовах невизначеності та ризиків; пріоритетними/важливими для підготовки бакалаврів 072 спеціальності вважають дисципліни професійної підготовки, а саме: ділові комунікації, іноземна мова, інформаційні технології в економіці та управлінні, банківська система, фінанси, фінанси підприємств, місцеві фінанси, фондовий ринок тощо.

Результати опитування академічної спільноти свідчать про високий рівень актуальності загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання (привалюють оцінки в 10 балів), пріоритетними/важливими для підготовки бакалаврів 072 спеціальності вважають дисципліни професійної підготовки, а саме: іноземна мова, інформаційні технології в економіці та управлінні, бухгалтерський облік, банківська система, бюджетна система, податкова система, гроші і кредит, інвестування, фінанси, фінанси підприємств, місцеві фінанси тощо.

Результати опитування здобувачів, в якому прийняли участь 22 респонденти (3 курс – 10 осіб, 4 курс – 12 осіб), показали високий ступінь актуальності мети освітньої програми для підготовки фахівців, затребуваних на сучасному ринку фінансових послуг, переважна більшість опитуваних високо оцінюють актуальність наведених загальних (soft skills), крім здатність спілкуватися іноземною мовою, яку 22,7% респондентів оцінюють від 1 до 5 балів, рівень актуальності спеціальних (фахових) компетентностей за даною ОП частіше є достатнім або високим, ступінь актуальності наведених програмних результатів навчання 98% респондентів оцінюють достатньо або високо, наприклад: ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку 100% здобувачів оцінюють від 8 до 10 балів; ПРН06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач; ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; ПРН15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності; ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; ПРН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку

України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; ПРН23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя; ПРН25. Вміти застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для прийняття фінансових рішень на рівні домогосподарств, підприємств, фінансово-кредитних установ, органів державної і місцевої влади по 1 здобувачу (4,5%) оцінили 1-5 балами. Обов'язкові освітні компоненти, що включені до каталогу ОП, з позиції отримання кваліфікації бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на погляд здобувачів, які приймали участь в опитуванні, є важливими. Здобувачі вважають пріоритетними/важливими для професійної діяльності значну кількість ОК, а саме: Фінансовий облік, Фінанси, Банківська система, Страхування, Податкова система, Фінансовий ринок тощо.

Результати опитування випускників підтвердили, що вони цілком задоволені рівнем актуальності загальних і спеціальних компетентностей, що сформували за ОП, мають достатній ступінь актуальності програмних результатів навчання - 100%, а значить є потенціал для працевлаштування за спеціальністю. Оцінюючи важливість вміння для роботи за спеціальністю, відмітили знання механізму функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування, вміння формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію, ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. Загалом, як вважають випускники, більшість дисциплін професійної підготовки є актуальними (макроекономіка, мікроекономіка, фінансовий ринок, страхування, статистика, гроші і кредит, банківська система, інвестування, смарт-аналітика, бюджетна система, податкова система, центральний банк та грошово-кредитна політика, корпоративні фінанси, бухгалтерський облік тощо).

Зауваження і недоліки з боку роботодавців, академічної спільноти та здобувачів відсутні, але стейкхолдерами надано пропозиції щодо включення до ОП освітніх компонентів, що властиві саме конкретній сфері діяльності.

На думку роботодавців, актуальними є пропозиції щодо:

- включення до окремих тем дисциплін ОП вивчення основ ділового листування;
- навички володіння Excel, посилення англомовної підготовки у професійній сфері.

Академічна спільнота пропонує:

- запровадити освітні компоненти: фінансова безпека, фінанси місцевого самоврядування, цифровий маркетинг, фінансовий моніторинг, публічні фінанси;
- змістовно доповнити освітні компоненти в частині цифровізації фінансової діяльності, наприклад корпоративні інформаційні системи; ОК-5. Іноземна мова трансформувати у «Іноземна мова за професійним спрямуванням»;
- підсилити ПРН26 завдяки ОК Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання або Фінансове планування та прогнозування;

На думку окремих здобувачів, для подальшого розвитку та працевлаштування, варто додати дисципліни з фінансових технологій, блокчейн-технологій, міжнародних фінансів та етики фінансової діяльності.

Випускники вважають, що для майбутніх фахівців дуже важливим є:

- розуміння сучасних технологій, аналіз великих даних, Excel для бізнесу, використання цифрових інструментів тощо.

Неля Іванівна запропонувала привести у відповідність до Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який був затверджений та введений в дію наказом Міністерства освіти і науки України 24.05.2019 р., додавши згідно Наказу МОН №842 від 13.06.2024р. ЗК15 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності; внести зміни в р. I «Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки» і р. II «Цикл дисциплін за вибором здобувача вищої освіти» НП відповідно до статті 10⁻¹ ЗУ «Про військовий обов'язок і військову службу», Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженого Постановою КМУ № 734 від 21.06. 2024 та п. 3.6.1 «Положення про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса».

ВИСТУПИЛИ:

1.1. *Волкова В. В., к. е. н., доцент кафедри фінансів і банківської справи*, наголосила на відповідності ОП Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0 у контексті

стратегічного пріоритету 1 «Цифровізація муніципального простору», пріоритету 2 «Інтегрована громада: якісні і доступні муніципальні послуги для всіх», пріоритету 3 «Муніципальні інвестиції», пріоритету 4 «Зелена економіка та смарт-спеціалізація» в частині сприяння взаємодії між бізнесом, наукою та освітою і громадянським суспільством; всім пріоритетам Стратегії розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса, затвердженій наказом ректора №202/05 від 05.09.2022 р. Валерія Валеріївна підтримала пропозицію стейкхолдерів з боку академічної спільноти щодо актуальності дисципліни «Фінансова безпека», але наразі запропонувала включити теми з фінансової безпеки в наявні ОК.

1.2. **Поліщук Н. В., д. е. н., професор кафедри фінансів і банківської справи,** зазначила, що освітня програма є конкурентоспроможною, відрізняється логікою побудови, включення до каталогу освітніх компонентів, що забезпечують досягнення загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, актуальність яких підтверджується всіма групами стейкхолдерів за результатами анкетування. Проте, враховуючі динамічні зміни в галузі та сучасні вимоги і запити з боку роботодавців потребують перегляду зміст деяких освітніх компонентів під час розробки силабусу.

1.3. **Козлов В. П., к. е. н., доцент кафедри фінансів і банківської справи,** який зазначив про актуальність мети та освітніх компонентів ОП, на яких акцентували увагу стейкхолдери, підтримав пропозицію здобувачів щодо включення у зміст ОК окремих тем або питань щодо фінансових технологій, блокчейн-технологій, міжнародних фінансів та етики фінансової діяльності. Відповідно акцентував увагу колег щодо коригування змісту силабусів, що є необхідним як з позиції сучасних запитів ринку праці, так і змін в локальних нормативних документах Університету та розширення сфери підготовки фахівця в частині фондового ринку.

1.4. **Юрчишена Л. В., к. е. н., завідувач кафедри фінансів і банківської справи,** експерт зі спеціальності 072, яка зазначила, що згідно рішення ректорату ОК «Базова загальновійськова підготовка» (теоретична підготовка) (для здобувачів без права вибору (Постанова КМУ від 21.06.2024 р. №734) та Дисципліна з переліку (для тих, хто не вивчає БЗВП) (для здобувачів на яких не розповсюджується дія Постанови КМУ від 21.06.2024 р. № 734 запроваджується у третьому семестрі за рахунок збільшення обсягу дисциплін за вибором здобувача вищої освіти на 3 кредити ЄКТС та відповідно зменшення обсягу дисциплін професійної та практичної підготовки. При перегляді навчального плану це стало можливо за рахунок виключення ОК–7 Правознавство, зменшення на 1 кредит ЄКТС ОК-10, ОК-

11, перенесення ОК-9 на перший семестр, ОК-15 з 3–4 семестрів на 2–3 відповідно. В навчальному плані враховано тривалість навчальних семестрів по 17 тижнів, канікул від 8 до 12 тижнів. Ці зміни вплинули на обсяг аудиторного навантаження.

Людмила Вікторівна подякувала гаранту за ґрунтовно проведений моніторинг ОП та запропонувала гнучко відреагувати на динамічні зміни в сфері фінансів, банківської справи та страхування, ввести відповідні зміни до змісту окремих тем ОК при підготовці силабусів навчальних дисциплін, а також відповідно до Розпорядження № 03/01-18 від 20.03.2025 р. «Щодо проведення моніторингу та громадського обговорення освітніх програм університету» Людмила Вікторівна запропонувала за результатами проведеного моніторингу вважати діючу освітню програму «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань D Бізнес, адміністрування та право для здобувачів 2025 року набору такою, що відповідає стандарту, локальним нормативним актам, запитам ринку праці та внести до ОП технічні зміни та подати ОП 2024 року для затвердження в редакції 2025 року.

УХВАЛИЛИ:

1.1. За результатами проведеного моніторингу вважати діючу освітню програму «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок для здобувачів 2025 року набору такою, що відповідає стандарту, локальним нормативним актам, запитам ринку праці. Внести до ОП технічні зміни (ОК «БЗВП (теоретична підготовка)», ЗК15 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності; внести зміни в р. I «Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки» і р. II «Цикл дисциплін за вибором здобувача вищої освіти» НП) та подати ОП 2024 року для затвердження в редакції 2025 року.

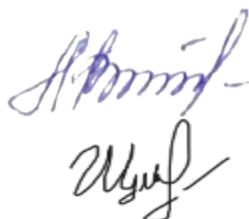
ГОЛОСУВАЛИ:

«За» – 6. «Проти» – 0. «Утрималися» – 0.

Рішення прийнято одностайно.

Завідувач кафедри

Секретар

Людмила ЮРЧИШЕНА

Анна ЩЕРБАТА